

ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของสภรณอมทรพย

เรื่องนี้เป็นกรณีที่มีผู้ร้องขอข้อมูลข่าวสารจากสภรณอมทรพยแห่งหนึ่ง แต่สภรณอมทรพยนั้นได้ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอ ผู้ขอข้อมูลข่าวสารจะอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวได้หรือไม่ อย่างไร

นางสาวชินจิตต์มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับรายงานการประชุมคณะกรรมการสภรณอมทรพยกรมส่งเสริมการค้า แต่สภรณอมทรพยกรมส่งเสริมการค้าปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยให้เหตุผลว่า สภรณอมทรพยกรมส่งเสริมการค้าจดทะเบียนเป็นนิติบุคคลประเภทสภรณไม่ถือเป็นหน่วยงานราชการตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และรายงานการประชุมเป็นเอกสารของสภรณ ประกอบกับรายงานการประชุมนั้นมีข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนบุคคลของผู้อื่น นางสาวชินจิตต์เป็นบุคคลภายนอกและเป็นคู่กรณีในคดีอาญากับสภรณอมทรพยกรมส่งเสริมการค้าจึงไม่เปิดเผยข้อมูลตามที่นางสาวชินจิตต์ร้องขอ นางสาวชินจิตต์จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า มาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ บัญญัติว่า “ข้อมูลข่าวสารของราชการ หมายความว่า ข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ...” และบัญญัติว่า “หน่วยงานของรัฐ หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐ และหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง ” กรณีจึงมีประเด็นต้องวินิจฉัยว่า สภรณอมทรพยกรมส่งเสริมการค้าเป็นหน่วยงานของรัฐหรือไม่ โดยพระราชบัญญัติสภรณ พ.ศ. ๒๕๔๒ บัญญัติว่า “สภรณ หมายความว่า คณะบุคคลซึ่งร่วมกันดำเนินการเพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจและสังคมโดยตนเองและช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และได้จดทะเบียนตามพระราชบัญญัตินี้” สภรณอมทรพยกรมส่งเสริมการค้าจึงเป็นหน่วยงานของเอกชนมิใช่หน่วยงานของรัฐ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ข้อมูลข่าวสารที่นางสาวชินจิตต์ร้องขอ จึงมิใช่ข้อมูลข่าวสารของราชการ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายจึงไม่มีอำนาจที่จะพิจารณา จึงมีคำสั่งให้จำหน่ายเรื่องออกจากสารบบอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปท่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๙

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๑๘/๒๕๖๘)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑

เรื่องนี้เป็นกรณีที่มีผู้ร้องขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ และการเปลี่ยนแปลงสารบัญทางทะเบียนที่ดินดังกล่าว มาดูกันว่าข้อมูลข่าวสารดังกล่าวนั้นเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นายเลวซึ่งเป็นทายาทโดยธรรมของเจ้าของที่ดิน ส.ป.ก. ได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับที่ดิน ส.ป.ก. ๔-๐๑ แปลงเลขที่ ๙ กลุ่มที่ A๑ และการเปลี่ยนแปลงเป็นสารบัญ เล่มที่ ๑๑๔ เล่ม ๒ หน้า ๑๔ ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ แต่หน่วยงานเอปภิเษการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคล การเปิดเผยโดยไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล จะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นายเลวจึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์เป็นข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานเอ ประกอบกับที่ดิน ส.ป.ก. เป็นที่ดินที่รัฐจัดสรรให้เกษตรกรเพื่อทำประโยชน์แต่ไม่สามารถซื้อขายกรรมสิทธิ์ให้ผู้อื่น การเปิดเผยจึงไม่เป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ อีกทั้งการเปิดเผยจะแสดงให้เห็นถึงความโปร่งใสในการจัดสรรที่ดินให้กับเกษตรกร ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว จึงมีคำวินิจฉัยให้หน่วยงานเอเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้ตามคำขอของนายเลว

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย (ที่ สค ๙๗/๒๕๖๘)

นายเฉลิมพล เลียบทวี ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมและเผยแพร่สิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสาร สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ผู้ทรงสิทธิในการขออุทธรณ์

เรื่องนี้เป็นกรณีเกี่ยวกับหน่วยงานของรัฐตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลจากหน่วยงานของรัฐอีกแห่งหนึ่งเพื่อนำไปใช้ในการตรวจสอบข้อเท็จจริงแต่หน่วยงานของรัฐที่ครอบครองข้อมูลข่าวสารได้ปฏิเสธเปิดเผยข้อมูลตามคำขอ มาดูว่าหน่วยงานของรัฐที่มีคำขอจะอุทธรณ์ได้หรือไม่

สำนักงาน A มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารกับสำนักงาน B เกี่ยวกับหลักฐานการต้องโทษจำคุกตามคำพิพากษาของนายต้องตา เพื่อใช้ประกอบการตรวจสอบข้อเท็จจริงในการพิจารณาเรื่องร้องเรียน แต่สำนักงาน B ปฏิเสธการเปิดเผยโดยอ้างว่า ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเป็นข้อมูลทะเบียนประวัติอาชญากรรม ซึ่งเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามพระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล พ.ศ. ๒๕๖๒ จึงถือเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการที่มีกฎหมายคุ้มครองมิให้เปิดเผยตามมาตรา ๑๕ (๖) จึงไม่สามารถเปิดเผยได้ หากไม่ได้รับความยินยอมจากเจ้าของข้อมูลตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ สำนักงาน A จึงอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของสำนักงาน B ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย วินิจฉัยว่า ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ “หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า ราชการส่วนกลาง ราชการส่วนภูมิภาค ราชการส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจ ส่วนราชการสังกัดรัฐสภา ศาลเฉพาะในส่วนที่ไม่เกี่ยวกับการพิจารณาพิพากษาคดี องค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ หน่วยงานอิสระของรัฐและหน่วยงานอื่นตามที่กำหนดในกฎกระทรวง เมื่อข้อเท็จจริงปรากฏว่า สำนักงาน A เป็นองค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ จึงเป็นหน่วยงานของรัฐตามมาตรา ๔ ซึ่งเหตุผลในการประกาศใช้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ก็เพื่อให้ประชาชนมีโอกาสดูแลข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการดำเนินงานต่าง ๆ ของรัฐ เพื่อให้ประชาชนจะสามารถแสดงความคิดเห็นและใช้สิทธิทางการเมืองได้โดยถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ทั้งนี้ เพื่อพัฒนาระบบประชาธิปไตยให้มั่นคงและจะยังผลให้ประชาชนรู้ถึงสิทธิหน้าที่ของตนอย่างเต็มที่เพื่อที่จะปกป้องรักษาประโยชน์ของตนได้ พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ จึงเป็นกฎหมายที่ให้สิทธิแก่ประชาชนในการเข้าถึงข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองหรือควบคุมดูแลของหน่วยงานของรัฐ มิได้ให้สิทธิแก่หน่วยงานของรัฐในการขอข้อมูลข่าวสารที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานของรัฐแห่งอื่น โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เมื่อสำนักงาน A เป็นหน่วยงานของรัฐประเภทองค์การควบคุมการประกอบวิชาชีพ จึงมิใช่ผู้ทรงสิทธิอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงไม่มีอำนาจที่จะรับอุทธรณ์นี้ไว้พิจารณา จึงมีคำสั่งไม่รับอุทธรณ์และให้จำหน่ายออกจากสารบบอุทธรณ์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๙

คำสั่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๓/๒๕๖๘

นางสาววิชา อ่อนละมุน นักประชาสัมพันธ์ชำนาญการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

การเปิดเผยโฉนดที่ดิน

เรื่องนี้เป็นกรณีการอุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับโฉนดที่ดิน มาดูว่าจะเปิดเผยได้หรือไม่ อย่างไร

นายนิรันทร์ ซึ่งเป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่ดินถมดิน ได้มีคำขอข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับเลขที่โฉนดที่ดิน และจำนวนโฉนดที่ดิน ของนายรัฐดิพงษ์ผู้ครอบครองที่ดิน และนายนพดลเจ้าของที่ดิน ที่ได้แจ้งที่ดินและถมดิน ตามพระราชบัญญัติการที่ดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ โดยเทศบาลเมืองศรีทัญมีหนังสือปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ วรรคหนึ่ง (๒) (๔) และ (๖) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากนายนิรันทร์ได้ร้องเรียนเรื่องบ่อลูกรังบนที่ดินของนายนพดล ซึ่งกระบวนการพิจารณายังไม่เสร็จสิ้น โดยนายนพดลมอบสำเนาโฉนดที่ดินให้เทศบาลเมืองศรีทัญไว้ตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องร้องเรียนดังกล่าว พร้อมระบุไว้เป็นลายลักษณ์อักษรว่า ไม่ประสงค์จะให้ราชการนำไปเปิดเผย นายนิรันทร์จึงอุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมายวินิจฉัยสรุปว่า ข้อมูลข่าวสารตามที่นายนิรันทร์ขอเกี่ยวกับเลขที่โฉนดที่ดิน และจำนวนโฉนดที่ดินของนายรัฐดิพงษ์ผู้ครอบครองที่ดิน และนายนพดลเจ้าของที่ดิน ที่ได้แจ้งที่ดินและถมดิน ตามพระราชบัญญัติการที่ดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่ง อย่างใด ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐมีคำสั่งมิให้เปิดเผย ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับนายนิรันทร์ เป็นผู้มีส่วนได้เสีย โดยตรงจึงควรได้รับข้อมูลข่าวสารเพื่อปกป้องสิทธิของตน คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเมืองศรีทัญเปิดเผยเลขที่โฉนด และจำนวนโฉนดที่ดินของนายรัฐดิพงษ์ผู้ครอบครองที่ดิน และนายนพดลเจ้าของที่ดิน ที่ได้แจ้งที่ดินและถมดิน ตามพระราชบัญญัติการที่ดินและถมดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ พร้อมทั้งให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นายนิรันทร์

มีข้อสงสัยการปฏิบัติและใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ - ๗๙

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดิน และการบังคับใช้กฎหมาย ที่ สค ๘๖/๒๕๖๘

นายอาทิตย์ จรจรัส นักประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”